№ 266. Łódź Poniedziałek 4 października 1920 roku. Rok III.

GŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Cena numeru pojedyńczego mrk. 2.

Adres Redakcji i Administracji: Piotrkowska 106. Telefon 199.

Redaktor, lub jego zastępca przyjmują wyłącznie od 5—6 po poł. Rękopisów niezamówionych Redakcja nie zwraca.

ROKOWANIA W RYDZE.

LIBAWA, 3 października. (PAT). Radjo. Ponieważ delegacja polska dziś ukończyła ostateczne redagowanie swojej odpowiedzi, przeto najbliższe posiedzenie komisji głównej może się odbyć dopiero w poniedziałek. Odpowiedź polska utrzymana jest w formie projektu traktatu. W Rydze oczekiwane jest przybycie polskiego ministra spraw zagranicznych.

Berlin, 2 październ. (PAT). Radjo. Korespondent „Timesa" z Rygi donosi, że rząd łotewski wezwany został do uczestniczenia w konferencji polsko-rosyjskiej. Nie przyjął jednakże tej propozycji w przekonaniu, że udział jego utworzyłby tylko nowe problemy.

(P. A. T. podaje łotewski, czy nie powinno być litewski? — (Przyp. Redakcji).

Ryga, 3 październ. (PAT). Członków delegacji sowieckiej spotkała w tych dniach niemiła przygoda. zostali oni wygwizdani przez publiczność zebraną w ogrodzie „Victoria" za to, że protestowali przeciw śpiewaniu kupletów antybolszewickich. Członkowie wskutek tego zajścia opuścili ogród.

Walki z bolszewikami.

Warszawa, 3 październ. (PAT) Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich z dn. 3 b. m.

Pościgowa grupa przełamując opór nieprzyjaciela dociera do Miru; na wschód od Baranowicz po ostrej walce oddziały nasze zajęły Swojatycze, Podlesie zdobywając 200 jeńców, 23 karabiny maszynowe. W związku z szybkim przebiegiem naszej operacji w szeregach nieprzyjaciela daje się zauważyć z dniem każdym panika i konsternacja. Cały szereg faktów świadczy o zupełnym braku łączności poszczególnych oddziałów bolszewickich ze swemi dowództwami. 144-ta brygada sowiecka nie zdoławszy się wycofać wraz ze swym sztabem dostała się pod Horodyszczami w nasze ręce.

Na południe od Prypeci jazda nasza w brawurowym ataku rozbiła 44 dywizję piechoty sowieckiej, biorąc 1200 jeńców i 6 karabinów maszynowych i 2 działa.

Naczelne dowództwo wojsk polskich, Sztab generalny.

Dokoła konfliktu polsko-litewskiego.

Saryż, 3 października. (PAT) Havas. Prof. Waldemaras, delegat litewski wystosował do Borgeois, prezydenta Ligi narodów następujący list: Rząd mój zwrócił się do rządu polskiego w usilną prośbą zaprzestania kroków nieprzyjacielskich dnia 29 września w sferze południowej. Sztab generalny polski odpowiedział, że godzi się na 2 godzinne zawieszenie broni na szosie prowadzącej ku Kalwarji, dla umożliwienia delegacji odbycia drogi do Suwałk. Podając ten fakt do wiadomości Ekscelencji, mam zaszczyt pnosić o łaskawe zwrócenie uwagi rządowi polskiemu, że godząc się na rezolucję Ligi narodów przyjął na siebie obowiązek zarządzenia zaniechania kroków nieprzyjacielskich.

Podział floty niemieckiej.

Londyn, 3 października, (PAT) Havas. — Donoszą tu o przybyciu ze Szkocji pewnej liczby niemieckich okrętów wojennych między innymi 5 krążowników, które będą przeznaczone dla Polski i Brazylji.

Sukcesy Wrangla.

Konstantynopol, 3 października. (PAT). Druga brygada kawalerji sowieckiej została otoczona Wzięto z górą 1,000 jeńców. Miasta Nogajsk i Berdiansk zostały zajęte.

Ljon, 3 paźdz. (PAT). Radjo. Komunikat armji gen. Wrangla donosi o zwycięstwie w rejonie Aleksandrowska; wzięto 10000 jeńców, według doniesienia moskiewskich „Izwiestji", 4 dywizje bolszewickie przeszły na stronę Wrangla.

Rozruchy w Rosji.

KOPENHAGA, 3 października, (PAT) Havas. Potwierdzają tu wiadomość o wzburzeniu ludności w Rosji. „National Tidende", donosi, że wielu komisarzy ludowych zostało rozstrzelanych, a sam Trocki raniony w czasie rozruchów.

Londyn, 2 października. (PAT) Havas. Działaczka angielska Sylvia Pancrust, która powróciła z Rosji, stwierdza klęskę ustroju bolszewickiego.

Kopenhaga, 3 październ. (PAT). „Politicen" donosi z Narwy, że przyszło tam do zaburzeń. 12 osób z komitetu, który miał być wysłany do Rosji w sprawie uzyskania pomocy zostało rozstrzelanych. Rozruchy w Petersburgu przybierają coraz większe rozmiary.

Bolszewicy w Azji.

Polshu, 3 października, (PAT) Radjo: Emir Buchary ucieka ku Afganistanowi pragnąc uzyskać pomoc przeciwko bolszewikom. — Słychać, że Emir Afganistanu wyśle delegację do Indji celem doprowadzenia do skutku aljantu obronnego. Donoszą, że emisarjusze bolszewików w Kabulu agitują przeciwko przymierzu z Emirem. Depesza z zakaukazu donosi o akcji zaczepnej turków i bolszewików przeciwko Armenji.

Nowe rewelacje Burcewa.

Pasyż, 3 października. (PAT) Havas. W imieniu „La couse commune" ogłasza Burcew, publicysta rosyjski, artykuł, w którym wykazuje, że Lenin był tajnym agentem niemieckim i otrzymał od 1914 roku z górą 20 miljonów merek na organizowanie propagandy bolszewickiej w krajach sojuszniczych. Lenin pozostował nieustannie w kontakcie ze sztabem generalnym niemieckim.

Z konferencji finansowej.

Poldhu, 3 paźdz. (PAT). Na konferencji finansowej w Brukseli przedstawił wczoraj premjer belgijski De Lacrois szczegóły swego planu w sprawie utworzenia międzynarodowego instytutu kontroli i międzynarodowego Clearinghouse Plan jego przewiduje papierową walutę obiegową na podstawie międzynarodowego skarbu złota.

„Dobra wola" niemców.

Paryż, 3 października. (PAT). Meyer, ambasador niemiecki w Paryżu, złożył Leygues wizytę, w czasie której zapewnił, że Niemcy są zdecydowane wykonać traktat wersalski w całej rozciągłości aż do ostatecznych granic możliwości. Leygues odpowiedział mu, że postara się o przywrócenie normalnych stosunków między obu krajami, o ile stwierdzi, że w stosunku do Francji Niemcy okażą dużo lojalności i dobrej woli.

Sprawa przyłączenia Austrji do Niemiec.

Nauen, 3 października. (PAT). Wiedeńskie zgromadzenie narodowe przyjęło w trzeciem czytaniu konstytucję jednogłośnie z przedstawioną przez Niemców rezolucją, wzywającą rząd austrjacki, aby najpóźniej w ciągu 6 miesięcy przeprowadził głosowanie plebiscytowe w sprawie przyłączenia Austrji do Niemiec.

Sytuacja strajkowa w Anglji.

Londyn, 3 października. (PAT). Doskonała harmonja panowała w czasie poznanej konferencji między właścicielami kopalń i górnikami. Celem zebrania było podpisanie układu w sprawie ilości wydobytego węgla.

Berlin, 2 paźdz. (PAT). Radjo. Z Londynu donoszą: 1500 górników w hrabstwie Glamorgan porzuciło pracę w celu zaprotestowania przeciwko przewlekaniu układów londyńskich.

Londyn, 3 października. (PAT). W.B.K. w sprawie nowych propozycji przedstawionych przez właścicieli kopalń 534,000 robotników oświadcza się za odbyciem głosowania nad nimi, 40,000 zaś jest przeciwnych głosowaniu. Kiedy przed tygodniem Smillie zaproponował głosowanie co do przyjęcia sądu rozjemczego jego wniosek upadł 30,090 głosami przeciwko 545,000.

Wydalanie żydów z Węgier.

Budapeszt, 3 paździer. (PAT). W. B. K. donosi: Za zgodą Rady ministrów ogłosiło ministerjum spraw wewnętrznych rozporządzenie co do wydalenia żydów, którzy przybyli do Węgier po roku 1914. Rozporządzenie to nie dotyczy osób, które z pozwolenia jednego z państw zagranicznych przybyły do Węgier w ważnych sprawach na czas krótki. Wyjątki te nie stosują się do żydów galicyjskich i rosyjskich.

Nowiny w kilku słowach.

— Dnia 15 września wynosiła w Niemczech liczba bezrobotnych 980,000 osób. W samej Saksonji było ich 250,000. Spodziewać się należy, że liczba ta jeszcze się zwiększy.

— Szkody, jakie wskutek wojny poniósł francuski przemysł tekstylny, wynoszą 2 i pół miljarda franków.

Przegląd prasy polskiej.

W „Gońcu Krakowskim" czytamy:

„Prezydent republiki francuskiej dał dobrą nauczkę naszym endekom.

Wczoraj przyniósł PAT depeszę jaką Millerand nadesłał do Naczelnika Państwa, w odpowiedzi na gratulacyjny telegram marszałka Piłsudskiego:

„Jestem niezmiernie wzruszony — pisze prezydent republiki francuskiej — życzeniami znakomitego Naczelnika Państwa, którego talent wojskowy uchronił kraj od inwazji".

O „talencie wojskowym" naszego „znakomitego" Naczelnika Państwa zapomniał zupełnie p. marszałek Sejmu, gdy mówił na inauguracyjnem posiedzeniu sejmowem o naszem pod Warszawą zwycięstwie. Przeczą mu gazety endeckie. Odmawiają zasług Naczelnikowi nasi warcholscy rebelianci na licznych wiecach endeckich.

Ale prezydent republiki francuskiej nie liczy się najwyraźniej — z opinją „kierowników" naszej wszechpolskiej „myśli narodowej"., — ma lepszą pamięć, niż p. marszałek Trąmpczyński".

„Kurjer Ilustrowany" pisze:

Ludzie, którzy czują animozję do Naczelnika Państwa' w zaślepieniu swem i zacietrzewieniu partyjnem zapominają o Polsce, o tem co szkodzi ich Ojczyźnie, co podrywa nasz kredyt i na przedstawiciela Rzeczpospolitej bryzgają jadem potwarzy i oszczerstw

Mamy przed sobą oburzający dowód tej niecnej walki. Oto prof. uniwersytetu poznańskiego p. Grabowski udzielił wywiadu korespond. szwedzkiego pisma „Afton Bladet". p. Andersen. Oto co jej powiedział między innemi:

„Co się tyczy osoby Naczelnika Państwa, Piłsudskiego, to partje polityczne mają różne zapatrywania. Koalicyjny rząd pragnie, by złożył on władzę wojskową w ręce kompetentne, prawicowe zaś partje dążą do tego, by N. P. złożył wojskową władzę, zatrzymując cywilną.

Na początku miano bardzo wiele zaufania do tego Piłsudskiego, urodzonego na Litwie; władza jego zrobiła się prędko nieograniczoną. Późniejsza zaś awanturnicza polityka ze swymi nieszczęśliwymi skutkami spowodowała kompletną zmianę uczuć i popularność Jego malała z dnia na dzień.

„Nasze nieszczęścia i straty w ostatnich czasach wywołane są przez Naczelnika Państwa, który przez swą osobistą dyktaturę wprowadził kraj w tak ciężką sytuację. Gdyby w Polsce panowały normalne stosunki, to byłby on bezwarunkowo pociągnięty do odpowiedzialności i skazany".

To nie wszystko. Powiedzenia najdrastyczniejsze, ze względów elementarnej przyzwoitości, wypuściliśmy.

Wobec takiego szkalowania przedstawiciela Rzeczypospolitej wobec zagranicy, czy prawo o obrazie czci Naczelnika Państwa jest zbędne?

I czy do podobnych kalumniatorów, jak prof. Grabowski, nie powinno być to nowe prawo natychmiast zastosowane, już nie w obronie Naczelnika Państwa, lecz w obronie honoru Rzeczypospolitej.

VESTA

znakomity środek przeciwko wągrom pryszczom i rozszerzonym porom, wybiela i pięknie matuje cerę, znakomity środek po goleniu.

Wyrób Laboratorjum

KALOTECHNIKA

żądać wszędzie. 619—16

Potrzebni roznosiciele i roznosicielki do roznoszenia gazet.

Wiadomość w Adm. „Głosu"

Warszawa.

Rozwiązanie S. O.

(w) Wczoraj z racji rozwiązania straży obywatelskiej odbyła się uroczystość w parku Sobieskiego (Agrykola), a uroczystość rozpoczęła msza polowa, którą celebrował kapelan wojskowy ks. Niewiarowski. Na mszę przybyły wszystkie oddziały straży obywatelskiej z komendantem głównym na czele. Po nabożeństwie płomienne kazanie wygłosił ks. Niewiarowski, następnie w imieniu municypja złożył podziękowanie straży obywatelskiej prezydent miasta Warszawy Drzewiecki.

Komendant główny straży obywatelskiej Popowski wygłosił mowę pożegnalną, a komendant Szwajcer odczytał szereg podziękowań od wojskowości, Ministerstwa spraw wewnętrznych itd. za gorliwą służbę w straży obywatelskiej w okresie walk o Warszawę. Dzięki której tysiące żołnierzy zostało zwolnionych od służby wartowniczej i pomocniczej a tem samem zasilało szereg żołnierzy w okopach. Uroczystość zakończyła się rewją.

Następca Kamieniewa w Londynie.

Następca skompromitowanego sprzedawaniem klejnotów carskich Kamieniewa jest Rjazanow, o którym berliński „Vorwaerts" podaje takie szczegóły. Istotne nazwisko Rjazanowa brzmi Goldendach. Jest to człowiek wykształcony. Specjalnie zajmował się studjowaniem Marksa i był stałym współpracownikiem pism socjalistycznych w Berlinie i Wiedniu.

W czasie wybuchu wojny Rjazanow-Goldendach przebywał stale w Wiedniu. Dopiero w 1916 udał się do Szwajcarji. Gdy wybuchła rewolucja rosyjska, przez Niemcy pojechał do Rosji. Nie należał jednak do pierwszej partji, ekspedjowanej w wagonach plombowanych, wagonach na koszt rządu niemieckiego. Na czele tej pierwszej partji znajdował się Lenin. Rjazanow jechał w drugiej partji, składającej się z samych mienszewików. Do bolszewików przystąpił dopiero pod koniec 1917 roku, to jest po przewrocie bolszewickim. Rjazanow liczy lat 6?. „Vorwaerts" twierdzi, że jest to człowiek poważny, który dla Londynu będzie o wiele odpowiedniejszym niż Kamieniew.

Swiatowe przesilenie społeczne.

Już w okresie przedwojennym ujawniały się bardzo silnie tendencje rewolucyjne proletarjatu. Sam wybuch tych tendencji wydawał się nieuniknionym, chodziło tylko o termin, kiedy wybuch nastąpi. Mówiono wówczas głośno o tem w różnych kołach politycznych, a nawet wspomniano o wojnie, jako o jedynym środku, któryby nagromadzoną w tym kierunku siłę rozpędową zdołał rozpró szyć.

Jakoż wojna stała się w swoim rodzaju klapą bezpieczeństwa. Zmilitaryzowana Europa ujęła w bezwzględne tryby całą ludność, przedewszystkiem zaś szerokie rzesze robotnicze; hasło obrony państwa wzięło górę nad wszystkiemi innemi. Równocześnie jednak wojna zmuszała państwa walczące do wprowadzenia szerokiej socjalizacji państwowej w różnych dziedzinach życia, potwierdzając pośrednio możliwość stosowania teorji, głoszonych przez przywódców i publicystów klasy robotniczej. Dla ludzi przewidujących coraz wyraźniejsza stawała się prawda, że koniec wojny, który stawał się coraz bardziej upragnionym w całej Europie będzie jednocześnie początkiem nowych, wzmożonych wysiłków pro letarjatu.

Jakoż stało się tak rzeczywiście. Jeszcze nie scichły ostatnie strzały armatnie w wojnie światowej, gdy wszczął się olbrzymi ruch rewolucyjny, natury społecznej. Zaczęło się to od Rosji, gdzie po epizodzie rewolucyjnym Kiereńskiego przyszło do zapanowania „dyktatury proletarjatu", najjaskrawszej formy ruchu socjalnego. Przykład Rosji okazał się bardzo zaraźliwym. Znalazł naśladowców w Niemczech, Austrji i na Węgrzech, gdzie bolszewicka forma nowego ruchu okazała się wprawdzie krótkotrwałą, zdołała jednak wprowadzić tak wstrząsające przemiany, jak usunięcie dynasji, a więc najsilniejszego spoidła przedwojennego układu społecznego.

Ruch bolszewicki z fanatyzmem Lenina na czele utrzymał się tylko w Rosji. Wydawało się, że godziny jego życia będą niedługie. Rzeczywistość pokazała co innego. Wówczas państwa zachodniej Europy zmobilizowały się przeciw „zarazie", idącej ze Wschodu. Usiłowania tej mobilizacji okazały się, jak dotąd, nieskuteczne. Posiłkowane i utrzymywane przez państwa koalicji wojska Kołczaka, Judenicza i Denikina, zostały pokonane przez wojska sowietów. Trzyma się już tylko gen. Wrangel, którego operacje są jednak do tej pory tylko lokalne i bez większego znaczenia. Dlatego coraz bardziej wydawać się może, iż ekspedycje wojenne przeciw rządowi sowietow nie wydadzą rezultatu, że bolszewizm tylko od wewnątrz może być przezwyciężonym, że stać się to może w samej tylko Moskwie.

W okresie utrwalającego się bolszewizmu w Moskwie, dzięki zwycięskiej jego obronie w walkach z t. zw. kontrrewolucją, przejawił się jednak nowy, dość niespodziewany fenomen. Jeżeli poniekąd mogło wydawać się zrozumiałem, że hasła Lenina znalazły dostęp do państw, w wojnie światowej zdruzgotanych, jako antidotum przeciw ciężkim warunkom, podyktowanym w Wersalu i St. Germain, mniej zrozumiałym stał się fakt olbrzymiego na przyszłość znaczenia, że agitacja bolszewicka zaczęła czynić szybkie postępy wśród narodów zwycięskich.

Przejawiło się to przedewszystkiem w Anglji i we Włoszech. Agitacja bolszewicka w obu tych mocarstwach stała się tak silna, że kierownicy gabinetów musieli się z nią liczyć i wejść nawet w rokowania z rządem sowietów, domagała się tego bowiem niedwuznacznie opinja potężnej w tych krajach klasy pracującej. — Stronnictwa mieszczańskie z takim stanem rzeczy musiały się pogodzić, pocieszając się tem, że i z Rosją sowietów będzie można prowadzić dobre interesy handlowe, jak to myślano w Anglji, lub kupować u niej potrzebną żywność, jak sądzono we Włoszech.

Z wielkich mocarstw zwycięskich jedna tylko Francja zajęła stanowisko, rządowi sowietów bezwzględnie wrogie, i na tem stanowisku wytrwała, bez względu na odruchy sympatji dla bolszewizmu u pewnej części swojej warstwy robotniczej. Bo nawet Japonja, o której stanowisku najmniej wiadomo, wycofała swoje wojska z Syberji i zlikwidowała całą antrepryzę przeciwbolszewicką.

Momentem najkrytyczniejszym dla dawnego układu społecznego stał się okres, w którym zwycięska armja bolszewicka sięgała po Warszawę i groziła jej zajęciem. Oręż polski stał się w tym wypadku istotnem wybawieniem dla Europy zachodniej, Zajęcie Warszawy byłoby nietylko obaleniem niepodległości Polski, ale zarazem zwycięstwem nad układem społecznym mocarstw zachodnich, faktem dla tej sprawy przełomowym, gdyż nie byłoby już żadnej przeszkody do zaprowadzenia dyktatury proletarjatu w całej Europie zachodniej. Stwierdzają to niedwuznacznie organy mieszczańskie narodów zachodnich. a paryski „Le Temps" jeszcze teraz w wywiadach swoich przypomina jako groźne memento ten najniebezpieczniejszy moment niedawnej przeszłości.

Jeżeli bezpośrednie niebezpieczeństwo bolszewizmu, dzięki zwyciestwu pod Warszawą, zostało zażegnane na czas dłuższy, nie znaczy to, że propaganda bolszewicka straciła już wszystkie wpływy w Europie zachodniej. — Rzecz ma się zupełnie inaczej.— W kołach radykalnych, zwłaszcza wśród skrajnych odłamów socjalizmu, hasła Lenina zachowały swój dobry dźwięk, a ruch robotniczy w Anglji i we Włoszech idzie na rękę, lubo na swój sposób, propagandzie maksymalistycznej.

Włochy w szczególności przechodziły w ostatnich tygodniach niezakończone jeszcze, a tylko złagodzone ciężkie przesilenie wewnętrzne.

Robotnicy włoscy opanowali fabryki i okręty wywiesili na nich czerwone sztandary; chłopi południowo-włoscy i sycylijscy podzielili między siebie wielką własność; bezdomni w miastach pozajmowali niezajęte mieszkania. Najważniejszy był w tym wypadku ruch robotniczy.

Wprawdzie opanowanie fabryk nie miało bezpośrednio na celu ekspropriacji i zaprowadzenia dyktatury proletarjatu, a tylko było zapowiedzią lokautu właścicieli fabryk, nie chcących się zgodzić na żądanie podwyżki za pracę, sposób jednak, w jaki to się dokonywało, przypomniał mocno metody sowieckie i mógł łatwo doprowadzić do ostatecznych konsekwencji. Rząd Giolittiego okazał w tym wypadku wstrzemięźliwość. nie wysłał wojska przeciw robotnikom i uniknął w ten sposób groźnej wojny domowej. Co więcej! Zgłosił swoje pośrednictwo w sporze i zmusił właścicieli do przyjęcia żądanej przez robotników kontroli robotniczej nad kosztami produkcji. Rzecz ma być ostatecznie zadecydowana w Izbie deputowanych. Niemniej stwierdzić trzeba, że wypełnienie tego postulatu robotniczego, który niewątpliwie stanie się prawem. jest ogromnym krokiem na drodze socjalizacji przemysłu, a co za tem idzie, przewrotem dotychczasowego w tej dziedzinie pracy układu społecznego. Sposób przeprowadzenia zasady jest wprawdzie łagodny, ale w skutkach odpowiadający hasłom maksymalistycznym. Zwycięstwo robotników przemysłowych będzie zachętą dla robotników i małych dzierżawców rolnych i dlatego w tej także dziedzinie spodziewać się można daleko idących reform w życiu społeczeństwa włoskiego.

W punkcie krytycznym znajduje się także ruch robotniczy angielski, prowadzony przez górników, za zgodą całej Labour Party angielskiej. Anglji grozi strajk powszechny górników, a w danym razie prawdopodobny strajk we wszystkich innych gałęziach pracy. Lloyd George ma zaproponować kartelowi robotniczemu, aby żądaną podwyżkę płac uzależnić od podwyżki produkcji przy ustaleniu pewnego jej minimum. Jest to zatem furtka, prowadząca do zapowiedzianej we Włoszech kontroli robotniczej przedsiębiorstw przemysłowych i dalszych tego faktu konsekwencji, o których wyżej była mowa.

Jeżeli zwrócimy uwagę, że ruch robotniczy w Ameryce wchodzi również w nową fazę ścisłego stawiania żądań i odpowiedniej kontroli ze strony organizacji robotniczych, że we Francji mimo silnego stanowiska rządu mieszczańskiego, ruch robotniczy przygotowuje się do walki, że nareszcie w Czechach ruch komunistyczny podnosi coraz bardziej głowę, musi się stwierdzić, że cała Europa, a nawet cały świat aryjski żyje pod znakiem przesilenia społecznego. Tem większej trzeba roztropności rządzących, ażeby w drodze do reformy dotychczasowych stosunków nie przyszło do zaognienia, które byłoby zdolne wywołać nowę katastrofę światową, w postaci wojen domowych w poszczególnych państwach.

Rząd nasz w Polsce nie mniej szy niż inne wykazać musi rozum i siłę, azeby kraj nasz, który oczekuje rychłego pokoju nie znalazł się przed obliczem wypadków, mogących narazić go na dalsze ciężkie walki i cierpienia.

TEATR MIEJSKI (Dzielna 18)
pod dyr. A. Zelwerowicza.
Poniedziałek 4-X po cenach zniżon. **„Papierowy kochanek"** 3 akty z prolog. nap. J. Szaniawski.

Ofiary.

złożone w adm. „Głosu Pol."

—o—

Na Czerwony Krzyż.

Aleksy Bern mk. 50. 511
VI kl. gimnaz. im. Elizy Orzeszkowej mk. 150. 512

Na Uzdrowisko.

Salomonostwo Rosenblatowie 150 mk. 496
Maksowie Szreter mk. 1000 466

Na wieczyste łóżko w Uzdrowisku im. Landau.

Henryk Brandes mk. 500. 482
Henryk Fuks mk. 100. 483

Na Niedolę Dziecięcą.

Maksowie Szreter mk. 1000. 468

Na Klinikę Położniczą, Sienkiew. 88.

W. W. mk. 80. 490

Na Dom Sierot.

Jakóbowiczówna mk. 20. 479

MEBLE
do sprzedania (stołowy pokój). Wschodnia 74 m. 5, od 2—4 po poł. 097—3

Teatr Dramatyczny Cegielniana 63.
Dziś o g. 3 po poł. **Sen Jakuba** hist. operetka.
o godz. 8 wiecz. **Sierota Chasia** Trag. w 4 odsł.

Teatr Wielki Żyd. Trupa Zjedn.
z udziałem śpiew. z Ameryki p. **Malwiny Joles** i tenora bohaterskiego **Zygm. Zukerberga.**
Dziś o g. 3 po poł. **SULAMITA** hist. oper. w 4 aktach.
o godz. 8 wiecz. **Życie=Sen** dramat w 4 aktach.

SCALA Dziś, o g. 8.30 wiecz. **Artystyczny Program № 3** z udziałem całego doborowego zespołu i **BALETU**

KIT
SZKLARSKI i MINJOWY
o zawartości od 25 do 100 proc. pokostu w większych partjach natychmiast do dostarczenia. 32—3
Ul. Piotrkowska 115, biuro Tow. „Motor".

Kursy maturalne
(jednoroczny i dwuletni) we własnym lokalu otwiera z dniem 15 października 1920. **Zespół fachowych nauczycieli gimnazjalnych.** Zapisy codziennie od g. 3 — 5 po poł. przyjmuje prof. Syberszyc, Szkolna 33 m. 14. 904—8

KOCIOŁ
powierzchni ogrzewalnej 100—150□ Mtr. poszukiwany. Oferty sub „I. S. do Adm. 81-3

Haspel próbna
(haspel—waga)
w dobrym stanie—kupię. Oferty do „Głosu" sub „D.". 174-2

Szkoła Tańca
W. LIPIŃSKIEGO.
Informacje i zapisy: Przejazd 40 (w podwórzu, na prawo, I p.) 170-1

Za **Brylanty, Perły i Biżuterję** płaci najwyższe ceny
Zakład jubilerski
A. Lewkowicz
Piotrkowska 89.

PAPIER zużyty,
księgi buchalteryjne, kopiały, **całe archiwa,** gazety, tygodniki, każdą ilość kupuję. Posyłamy po odbiór.
LUSKA
Sienkiewicza 20 m.16 ostatnie wejście, parter. 987—2

Lekarz-dentysta
B. Markus-Nusbaum
Przyjmuje 10—1 i 4—7.
Piotrkowska 51. 783—5

Poszukuję
1 lub 2 pokoi kawal. z niekrępującem wejściem, wykwintnie umebl. lub też bez mebli, ewentualnie kupię meble. Pożądane oświetlenie elektryczne lub gazowe. Cena obojętna. Oferty do „Głosu Polsk." dla W. F. 189—4—1

Majster tkacki (sztulmajster)
do kortowych i angielskich warsztatów może się zgłosić do fabryki, Wierzbowa 46. 086-3

Puder JUNO Puder
najlepszy do twarzy, niewidoczny, o subtelnym zapachu, nadaje cerze świeżość i delikatność. 27-2

JAKUBOWICZ ARON
zgubił dowód osobisty, wydany w Łodzi.
Łaskawy znalazca zechce zwrócić za wynagrodzeniem Piotrkowska № 18, front, II piętro. 199-3-1

Ogłoszenia drobne:

A.A. Meble sprzedaje! szafy, łóżka, stoły, biurka, gabinety, stołowe oraz inne. Piotrkowska 108, Przeździecki. 010—0

A. Meble, łóżka, szafy, otomanę, umywalnię, garnitur salonowy, lustra, biurko szafkowe, zegar, tanio sprzedam. Piotrkowska 223—3. 118—6

Akuszerka W. Smiałowska przyjmuje zamówienia. Cegielniana 64 Hotel Klukwa, pokój 6 24—15

Akuszerka Pipikowa Piotrkowska 132, m. 14 Dla pań przyjezdnych lokal. 035—15

Chłopiec do lżejszych robót piśmiennych może się zgłosić. Tow. „Trykot", Długa 76. 96—3

Do wynajęcia kilka suchych piwnic. Wiadomość: Andrzeja 40, m. 9. 66—5

Do wynajęcia dwa umeblowane pokoje z wygodami w śródmieściu przy Piotrkowskiej. Oferty pod „Solidny". 52—3

Kupuję meble, dywany garderobę, futra, bieliznę, różne sprzęty domowe, płacę najlepiej. Benedykta 19, w sklepie. 31—16

Młody człowiek poszukuje 2 pokoi umeblowan. z elektrycznością w śródmieściu. Oferty do Grosslajta, Piotrkowska 211. 83—3

Manicure wykwintny Cegielniana 19, m. 1, front, parter. 91—3

Meble, lampy, naczynia kuchenne, książki do sprzedania. Nowomiejska 3,g. 3--4 pp. 193-3-1

Nauczyciel historji obejmie wykład w szkole średniej. Oferty należy kierować do „Gł. Polsk." sub „B. W." 051—4

Nauczycielka poszukuje elegancko umeblowanego pokoju w śródmieściu przy rodzinie. Oferty do admin. „Głosu" dla „M. M. J.". 158—2

Poszukuję panny do dwojga dzieci. Zgłaszać się: Moniszki № 10, m. 7. 81—3

Szewckie formy 80 marek najmodniejsze warszawskie fasony. Sienkiewicza 25. 50-4-1

Wyższy urzędnik państwowy poszukuje umeblowanego pokoju z nieżenującem wejściem. Oferty w cukierni p. Ulrichsa, Piotrkowska 97. 188—2

Udzielam lekcji angielskiego początkując.niedrogo, farmaceuta Scheftel. Sienkiewicza № 40/15. 43—8

Udzielam lekcji gry fortepianowej. Ceny przystępne. Piotrkowska 107, m. 10, od 3—5 pp. 130-3

Winelgsterówna Róża zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łodzi 22—3

Zagubione dokumenty:

Bromberg Berek zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 167—3

Cytter Mindzia zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 77—3

Cukerman Szlama Dawid zgub. tymczasowy dowód osobisty, wydany w Łodzi. 77—3

Frencel Helena zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 153—3

Gombiński Benjamin zagubił kartę powołania, wyd. w Łęczycy. 87—3

Gombiński Benjamin zgubił tymczasowy dowód osobisty, wyd. w Łodzi. 88—3

Kowalski Edmund zgub. książeczkę wojskową, wyd. w gminie Wołochowie, pow. łódzkiego. 70-3

LuksemburgSzymon zgubił paszport rosyjski, wyd. w Suwałkach. 128—3

Lubka Joel zgub. patent na handel nabiałem, wyd. w Łodzi. 176—3

Lubka Joel zgub. kartę powołania, wyd. w Łodzi. 175—3

Pytowska Tauba zgubiła paszport, wyd. w Łodzi. 184—3

Raczyński Bronisławzgubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 188—3

Neuman Mojżesz zgubił paszport polski, wyd. w Białymstoku za № 1645. 72—3

Skradziono paszport niemiecki, wydany w Łodzi na im. Mogileński Salomon Mozes, oraz bilet wojskowy z roku 1883. 201-3-1

Szyk Bernard zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. oraz świadectwo moralności. 115 3

Szmul Pakentreger zagubił paszport niemiecki, wyd. w Uniejowie, pow. Turek, oraz papiery wartościowe. Zwrócić za wynagrodzeniem. 92—3

Szajkowicz Icek zgubił tymczasowy dowód osobisty, wyd. w Wieluniu. 169—3

Zgubiono paszport fam. niemiecki, wyd. w Łodzi, na im. Mojżesza i Bronisława Silberszate. 155—3

Urzędnik samotny starszy poszukuje pokoju skromnie umeblowanego, dobrze zapłaci. Adresy portjerowi hotelu „Victoria" dla „Ł." 991-3

Doktór
Dr. Ludwik FALK
Choroby skórne i weneryczne
przyjm. od 2—3 i 6—8 w.
Nawrot № 7.

PRENUMERATA: Miesięcznie Mk. 50.—, Kwartalnie Mk 150.—. Za odnoszenie dopłaca się Mk. 5.— miesięcznie. Prenumerata przez pocztę miesięcznie Mk. 60.—. Kwartalnie 180.—. Zagranicą Mk. 75.— miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Zwyczajne: 2.50 fen. za wiersz nonparelowy jednoszpaltowy. Drobne: 40 fen. za wyraz, najmn. 4.00 Mk. Poszukiwanie pracy 30 fen. wyraz. Nadesłane: przed tekstem 3.00 Mk., w tekście 10 Mk po tekście 5.00 fen. za wiersz nonp. (str. 5 szp.). Nekrologi: 3.50 Mk. za wiersz nonp. (str. 5 szp. Zaręczynowe i zaślubinowe po Mk. 150 po tekście. Za termin. druk ogłosz. i ofiar adm. nie odpowiad

Redaktor i wydawca Wanda Sachsowa.

W drukarni „Głosu Polskiego" Piotrkowska 86.